

Rozhodnutí Vojenského obvodového soudu ze dne 14.02.1962, sp. zn. 3 T 71/62, ECLI:CZ:VOS:1962:3.T.71.1962.1

Číslo: 5/1962

Právní věta: Zlomeninu nohy v kotníku, jejíž léčení trvalo 7 týdnů a které má za následek, že poškozený, i když pracuje, stále pociťoval bolesti v noze znemožňující mu řádnou chůzi, nutno vzhledem k charakteru zranění v souvislosti s délkou léčení, posuzovat jako těžkou újmu na zdraví (§ 89 odst. 7 písm. ch) tr. zák.). V porušení každého dopravního předpisu nelze spatřovat

Soud: Vojenský obvodový soud

Datum rozhodnutí: 14.02.1962

Spisová značka: 3 T 71/62

Číslo rozhodnutí: 5

Číslo sešitu: 1

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Doprava, Ublížení na zdraví

Předpisy: 140/1961 Sb. § 89 odst. 7 písm. ch
§ 223 odst. 2
§ 224 odst. 2

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vojenský obvodový soud uznal obžalovaného voj. z. sl. vinným trestným činem ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 224 odst. 1 tr. z. protože jako řidič svěřeného mu vojenského auta při odbočování vlevo nedal přednost z protisměru přímo jedoucímu motocyklistovi N., v důsledku čehož došlo ke srážce vozidel, při níž N. utrpěl zlomeninu levé dolní končetiny v kotníku.

Za to odsoudil obžalovaného podle § 224 odst. 1 tr. zák. k trestu odnětí svobody na 7 (sedm) měsíců.

Podle §§ 58 a 59 tr. zák. výkon trestu podmíněně odložil na zkušební dobu 2 let.

Z odůvodnění:

Obžalovaný jel po hlavní ulici, z které chtěl odbočit doleva, do vedlejší ulice, ve které je poštovní úřad. Úmysl odbočit doleva dal včas najevo tím, že vysunul směrovku a před odbočováním snížil rychlost svého vozidla asi na 15 km/hod. Touto rychlostí pokračoval v jízdě i při projíždění křižovatkou, když se byl předtím rozhlédl, zda v protisměru nekřížuje cestu žádnému příjíždějícímu vozidlu. Při stočení nákladního vozidla doleva před vjezdem na vedlejší cestu došlo ke srážce vojenského auta řízeného obžalovaným s motocyklem, který řídil občan N.

Při havárii došlo ke zranění motocyklisty N., který utrpěl zlomeninu vnitřního kotníku levé dolní končetiny. Na motocyklu vznikla škoda asi 2000,- Kčs. Vojenské vozidlo poškozeno nebylo.

Tento skutkový stav soud zjistil z výpovědí svědků, z lékařských posudků, z fotografií a náčrtku místa havárie a z protokolu o silniční nehodě, který vypracovaly orgány VB.

Z tohoto protokolu vyplývá, že k nehodě došlo na hlavní silnici, a že příčinou nehody byla okolnost, že obžalovaný voj. při odbočování doleva nedal přednost vozidlu jedoucímu přímo.

Obžalovaný tento skutkový děj v plném rozsahu doznal. Na svoji obhajobu uváděl skutečnosti, které – i když jej nemohou zbavit trestní odpovědnosti – snižují stupeň nebezpečnosti jím spáchaného činu. Obžalovaný se totiž hájil tím, že je poměrně mladým, nezkušeným řidičem a že proto při jízdě městem věnoval zvýšenou pozornost dopravní situaci i řízení vozidla, které řídil velmi mírnou rychlostí – okolo 20 km/hod. Před kritickou křižovatkou včas snížil rychlost vozidla zasunutím II. rychlostního stupně, vysunul směrovku a odbočování provedl plynule rychlostí přibližně 15 km/hod. Cestu před sebou prohlédl před tím než počal odbočovat vlevo, protože v době odbočování musel věnovat pozornost situaci, jelikož z vedlejší silnice, do které vjížděl, přijížděl osobní vůz. Obžalovaný tvrdil, že i když se cítí na havárii být vinen, k způsobení havárie nedošlo pro nějaké riskantní porušení předpisů z jeho strany, ale spíš proto, že ve zmatku vyvolaném dopravní situací, neprohlédl dostatečně silnici před sebou a nepostřehl, že se po ní přibližuje motocykl. Okolnost, že obžalovaný mohl motocykl přehlédnout, potvrdila i svědkyně D., která rovněž vypověděla, že ačkoliv se dívala před sebe, motocyklistu neviděla.

Naproti tomu z fotografií a z plánu místa nehody jasně vyplývá, že v předmětné křižovatce je dobrá viditelnost na obě strany, že obžalovaný měl možnost dopravní situaci dostatečně posoudit, kdyby jí byl skutečně věnoval náležitou pozornost. Z výpovědi svědka Z. – řidiče automobilu, který jel za vozidlem obžalovaného, vyplývá, že motocyklistu bylo možno zpozorovat včas a z dostatečné vzdálenosti. Rovněž tak svědci V. a H. vypovídají o tom, že motocyklista jel po hlavní silnici po své pravé straně až po místo, kde došlo k havárii.

Zraněný N. ve své výpovědi uvedl, že po dobu jízdy na motocyklu viděl bezpečně nákladní auto, které se přibližovalo ke křižovatce a viděl i to, že chce odbočovat vlevo. Domníval se ovšem, že řidič nákladního auta mu dá v jízdě – tak, jak byl povinen – přednost a proto neučinil žádné opatření, aby se vyhnul havárii. Když viděl, že řidič v odbočování vlevo pokračuje a že mu přednost nedává, sice zabrzdil, ovšem nemohl už nehodě zabránit. Při havárii utrpěl zlomeninu levé nohy v kotníku. Léčení této zlomené končetiny, jak je patrné z lékařských posudků OÚNZ v Kroměříži, trvalo 7 týdnů, ovšem poškozený, i když pracuje, pociťuje stále bolesti v noze, které mu znemožňují řádnou chůzi. Toto zranění soud, vzhledem k jeho charakteru a zejména délce léčení, posuzoval jako těžkou újmu na zdraví ve smyslu § 89 odst. 7 písm. ch) tr. zák.

Vycházeje z těchto důkazů soud se zabýval obhajobou obžalovaného, a i když zjistil, že obžalovaný před havárií neřídil sice vozidlo způsobem, který by byl projevem hrubé nekázně a hazardérství, nicméně porušil přece důležitý dopravní předpis, upravující přejezd přes křižovátku, protože nedal při odbočování vlevo přednost vozidlu jedoucímu přímo. V tomto porušení dopravního předpisu shledal soud nedbalost, která je v příčinné souvislosti s nastalým následkem – těžkou újmou na zdraví – kterou utrpěl N. Soud posuzoval proto jednání obžalovaného jako trestný čin ublížení na zdraví z nedbalosti podle § 224 odst. 1 tr. zák.

Vojenský obvodový prokurátor kvalifikoval takto zjištěný skutek v obžalobě i podle odst. 2 § 224 tr. zák., protože podle jeho názoru zpravidla takovéto porušení dopravních předpisů, tj. nedání přednosti v jízdě při odbočování vlevo z hlavní vozovky, mívají za následek dopravní nehody se závažnými následky a viděl v tomto jednání porušení důležité povinnosti, která je řidiči uložena podle

zákona.

Podle názoru soudu obžalovaný skutečně porušil jeden ze základních dopravních předpisů, ovšem mechanické posuzování této skutečnosti bez přihlídnutí ke všem okolnostem, které k tomuto porušení vedly, je nesprávné. Nutno mít na zřeteli, že obžalovaný byl vycvičen ve vojenských autokurzech na řidiče, přičemž mu k řízení bylo svěřeno těžké nákladní auto. I když obžalovaný skončil autokurs s výtečným prospěchem, přece jenom zůstává nepopiratelnou skutečností, že do dne havárie nejezdil s tak těžkými vozidly. V kritické chvíli projížděl křižovatkou opatrně, což zejména nutno vidět v tom, že jel mírnou rychlostí. Nelze pominout ani to, že věnoval pozornost situaci, která se komplikovala proto, že z vedlejší silnice, do které vjížděl, se přibližoval jiný automobil. Není vyvrácena ani obhajoba obžalovaného, že se podíval do protisměru, zda nevidí přibližovat se nějaké vozidlo. Obžalovaný v protisměru nic neviděl, i když je zřejmé, že toto prohlédnutí silnice muselo být velice povrchní a zběžné.

Obžalovaný za tohoto stavu je samozřejmě plně odpovědným za následek, který havárií nastal, protože tento nastal porušením dopravních předpisů z jeho strany. Nelze však v každém porušení dopravního předpisu spatřovat „porušení důležité povinnosti, která pro řidiče vyplývá z jeho povolání, nebo mu je uložena podle zákona“, protože v tomto případě by např. každá havárie, při které dojde k ublížení na zdraví, musela být posuzována podle přísnějšího zákonného ustanovení v odst. 2 § 223, resp. § 224 tr. zák. Zákon chtěl postihnout přísnějším trestem ty pachatele (řidiče), kteří při provozu motorových vozidel hrubě porušují dopravní předpisy např. tím, že jezdí zvlášť rychle a nezodpovědnou a riskantní jízdou a po použití alkoholického nápoje ohrožují bezpečnost na silnicích.

Důležitá pro posouzení bude i subjektivní stránka jednání pachatele – řidiče. Je rozdíl, zda řidič vědomě – úmyslně, hrubě poruší dopravní předpisy (např. v místech s dovolenou rychlostí 50 km/hod. jede rychlostí 80 – 100 km/hod) nebo zda půjde jen o porušení předpisů z nedbalosti v situaci vyvolané provozem.

V konkrétním případě porušení dopravních předpisů a tím i havárie byly vyvolávány zejména tím, že si obžalovaný v důsledku malých řidičských zkušeností nedostatečně prohlédl vozovku v rušné situaci vyvolané provozem a proto, i když soud uznal pachatele vinným, neshledal v jeho jednání porušení důležité povinnosti, uložené mu podle zákona.

Z osobních dokladů vyplývá, že obžalovaný je vojákem dělnického původu, který sám před nástupem vojenské základní služby pracoval jako mechanik. Ve svém trvalém bydlišti požíval dobré pověsti a nebyl doposud soudně trestán. V průběhu vojenské základní služby se projevil jako voják s kladným vztahem k našemu socialistickému zřízení, dobře a úspěšně plní své vojenské povinnosti, je členem ČSM, je zapojen v socialistické soutěži a za dobrou práci mu bylo výborem stranické organizace dáno doporučení, aby podal přihlášku do KSČ. Jako řidič měl dobrý poměr ke svěřenému vozidlu, jezdil opatrně a nedopouštěl se dopravních přestupků. Během vojenské služby nebyl kázeňsky trestán, naproti tomu byl dvakrát odměněn.

Vzhledem k těmto velmi příznivým posudkům o osobě obžalovaného nutno jej hodnotit jako řádného pracujícího člověka, u kterého uložení trestu má sledovat v první řadě výchovný cíl. Přes tyto příznivé posudky nebylo ovšem možno přehlédnout skutečnost, že jednání obžalovaného mělo vážné následky v podobě těžké újmy na zdraví, kterou utrpěl občan, který byl vyrazen na delší dobu z pracovního procesu a nesl po tuto dobu těžké následky na svém zdraví.

Při výměře trestu soud proto posuzoval nebezpečnost spáchaného činu z těchto hledisek a uložil obžalovanému trest, který považoval za úměrný osobě pachatele a možnostem jeho nápravy, míře zavinění, následkům trestné činnosti, jakož i polehčujícím a přitěžujícím okolnostem.

Obžalovanému kromě již uvedené polehčující okolnosti dosavadního řádného života pracujícího člověka částečně polehčovalo doznání, že se cítí na havárii být vinen. Přítěžující okolnosti shledány nebyly.

Soud uložil pachateli trest, který považoval za úměrný všem zde vylíčeným skutečnostem. Výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen proto, že obžalovaný svým dosavadním chováním a předcházejícím řádným plněním všech povinností i dodržování dopravních předpisů utvrdil soud v přesvědčení, že tato trestná činnost byla jen ojedinělým a mimořádným vybočením z jinak řádného života a že obžalovanému ke zvýšení opatrnosti při řízení motorových vozidel postačí soudní projednání a pohrůžka trestem. Okolnosti případu rovněž nevyžadují okamžitého výkonu trestu, protože porušení dopravních předpisů, které vede k havárii, nebylo – jak je vylíčeno vpředu, projevem hrubé řidičské nekázně, nezodpovědnosti a hazardérství při jízdě.

Ze stejných důvodů proto soud nepovažoval za nutné vyslovit zákaz řízení motorových vozidel.

Poškozený N. se v zákonné lhůtě nepřipojil k řízení s nárokem na náhradu škody a proto soud v trestním řízení o způsobené škodě nerozhodoval.